

Nr 1.*Konstitutionsutskottets memorial med uppgift å vilande förslag till ändring i grundlagarna.*

Till grundlagsenlig behandling får utskottet härmed för riksdagen anmäla de under sistförflutna fyraårsperiod jämlikt § 64 riksdagsordningen såsom vilande antagna förslag till ändring i rikets grundlagar.

1) Förslag

till

ändrad lydelse av § 9 riksdagsordningen.*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

§ 9.

§ 9.

Till ledamöter i första kammaren kunna endast väljas i kommunernas allmänna angelägenheter röstberättigade män och kvinnor, som uppnått 35 års ålder. Kommer riksdagsman, efter det han blivit vald, i den ställning, att han ej längre skulle varit valbar till ledamot i kammaren, frånträder han sin befattning.

Till ledamöter i första kammaren kunna endast väljas i kommunernas allmänna angelägenheter röstberättigade män och kvinnor, som uppnått 23 års ålder. Kommer riksdagsman, efter det han blivit vald, i den ställning, att han ej längre skulle varit valbar till ledamot i kammaren, frånträder han sin befattning.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 21 vid 1949 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 4 maj 1949.
Andra kammarens protokoll den 4 maj 1949.

2) Förslag

till

ändrad lydelse av § 7 mom. 2 riksdagsordningen.*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

§ 7.

§ 7.

2. Varje år under *september* månad skall inom en av de i 1 mom. nämnda grupper förrättas val för

2. Varje år under *oktober* månad skall inom en av de i 1 mom. nämnda grupper förrättas val för

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

nästföljande åttaårsperiod. Vilken ordning härvid skall iakttagas mellan grupperna, därom stadgas i val-
lagen.

jande åttaårsperiod. Vilken ordning härvid skall iakttagas mellan grupperna, därom stadgas i vallagen.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 15 vid 1950 års riksdag.
(Jfr Kungl. Maj:ts proposition nr 199 till 1950 års riksdag.)
Första kammarens protokoll den 10 maj 1950.
Andra kammarens protokoll den 10 maj 1950.

3) F ö r s l a g

till

ändrad lydelse av § 53 regeringsformen samt § 36 mom. 1—2,
§ 44, § 55 mom. 2 samt §§ 59 och 63 riksdagsordningen.

Regeringsformen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 53.

§ 53.

Varje riksdag skall för ärendenas beredning tillsätta dessa utskott: ett utrikesutskott, ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott, tre lagutskott *samt* ett jordbruksutskott med den sammansättning och de uppgifter, som i riksdagsordningen bestämmas. *Vardera kammaren skall ock tillsätta ett allmänt beredningsutskott.*

Å riksdag, — — — som erfordras.

Varje riksdag skall för ärendenas beredning tillsätta dessa utskott: ett utrikesutskott, ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott, tre lagutskott, ett jordbruksutskott *samt ett allmänt beredningsutskott* med den sammansättning och de uppgifter, som i riksdagsordningen bestämmas.

Å riksdag, — — — som erfordras.

Övergångsstadgande.

Intill början av riksdagen näst efter den, under vilken den nya lydelsen av § 53 slutligt antagits, skall stadgandet i sin äldre lydelse alltjämt äga tillämpning.

Riksdagsordningen.

*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

§ 36.

1. Å varje riksdag skola, inom sex dagar efter dess öppnande, tillsättas: ett utrikesutskott, ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott, tre lagutskott *samt* ett jordbruksutskott. Dessa riksdagens ständiga utskott skola bestå: utrikesutskottet av sexton, konstitutionsutskottet av tjugugu, statsutskottet av trettio, bevillningsutskottet av tjugugu, bankoutskottet av sexton, varje lagutskott av sexton *samt* jordbruksutskottet av tjugugu ledamöter, vilka vardera kammaren till halva antalet inom sig väljer; ankommande på kamrarnas sammanstämmande beslut att, när sådant finnes vara av nöden, tillsätta särskilt utskott för upptagande av frågor, som tillhöra ständigt utskotts behandling, så ock att, därest annat utskott än utrikesutskottet anmäler behov av förstärkning i ledamöternas antal, sådant bevilja.

(Jfr nedan § 44.)

2. För att upptaga inom riksdagen väckta frågor, som icke tillhöra förenämnda utskotts behandling, men äro av beskaffenhet att utskotts yttrande däröver erfordras, skall inom tid som i 1 mom. sägs av vardera kammaren tillsättas ett allmänt beredningsut-

§ 36.

1. Å varje riksdag skola, inom sex dagar efter dess öppnande, tillsättas: ett utrikesutskott, ett konstitutionsutskott, ett statsutskott, ett bevillningsutskott, ett bankoutskott, tre lagutskott, ett jordbruksutskott *samt ett allmänt beredningsutskott*. Dessa riksdagens ständiga utskott skola bestå: utrikesutskottet av sexton, konstitutionsutskottet av tjugugu, statsutskottet av trettio, bevillningsutskottet av tjugugu, bankoutskottet av sexton, varje lagutskott av sexton, jordbruksutskottet av tjugugu *samt allmänna beredningsutskottet av tjugufyra* ledamöter, vilka vardera kammaren till halva antalet inom sig väljer; ankommande på kamrarnas sammanstämmande beslut att, när sådant finnes vara av nöden, tillsätta särskilt utskott för upptagande av frågor, som tillhöra ständigt utskotts behandling, så ock att, därest annat utskott än utrikesutskottet anmäler behov av förstärkning i ledamöternas antal, sådant bevilja.

Finnes fråga äga nära samband med ämne, som tillhör visst ständigt utskotts behandling, må frågan kunna till nämnda utskott hänvisas, ändå att den enligt föreskrifterna i §§ 37—44 skolat handläggas av annat ständigt utskott.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

skott. Det inom första kammaren tillsätta utskottet skall bestå av tolv ledamöter och det inom andra kammaren tillsätta av tjuu ledamöter.

Väckes i någondera kammaren fråga, som blott rör kammaren enskilt, må inom kammaren tillsättas enskilt utskott, bestående av så många ledamöter, som kammaren aktar nödigt.

2. Väckes i någondera kammaren fråga, som blott rör kammaren enskilt, må inom kammaren tillsättas enskilt utskott, bestående av så många ledamöter, som kammaren aktar nödigt.

§ 44.

Finnes fråga äga nära samband med ämne, som tillhör visst ständigt utskotts behandling, må frågan kunna till nämnda utskott hänvisas, ändå att den enligt föreskrifterna i §§ 37—43 skolat handläggas av annat ständigt utskott.

§ 44.

Allmänna beredningsutskottet skall meddela utlåtanden och avgiva förslag i anledning av de, såsom icke tillhörande annat utskotts behandling, från kamrarna dit hänvisade frågor av beskaffenhet att utskotts yttrande däröver erfordras.

§ 55.

2. Konungens propositioner, så ock motioner i ämnen, som tillhöra ständigt utskotts behandling, kunna icke till avgörande i kammare företagas, innan utskott däröver avgivit yttrande. *Angår motion annat ämne, och rör det ej kammaren enskilt, kan motionen ej utan remiss till utskott bifallas.* Frågor, som röra någondera kammaren enskilt, må genast avgöras.

§ 59.

Betänkande, som — — — avgörande företagas.

§ 55.

2. Konungens propositioner, så ock motioner i ämnen, som tillhöra ständigt utskotts behandling, kunna icke till avgörande i kammare företagas, innan utskott däröver avgivit yttrande. Frågor, som röra någondera kammaren enskilt, må genast avgöras.

§ 59.

Betänkande, som — — — avgörande företagas.

*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

Betänkande, som avgivits av allmänt beredningsutskott, föredrages i den kammare, som utskottet tillsatt, och förfares därefter vidare med målet, såsom nyss är sagt.

Utskotts förberedande — — —
bordläggning begär.

§ 63.

När fråga, — — — utskottet återförvisa.

Stanna kamrarna — — — kamrarna inkomma.

Om frågan varit av allmänt beredningsutskott handlagd och den kammare, som utskottet tillsatt, icke avslår den i frågan väckta motion, skall beslutet genom utdrag av protokollet delgivas medkammaren, som därpå om frågan beslutar antingen genast eller efter dess hänvisning till det inom kammaren tillsatta allmänna beredningsutskottet. Därest kammaren då icke antager det av den kammare, som saken först handlagt, fattade beslut, varder det avslaget eller med ändring återlämnat till sistnämnda kammare, vilken i senare fallet har att målet till ny överläggning företaga samt äger att, om medkammarens beslut icke oförändrat antages, ärendet dit ånyo överlämna till förnyad omprövning.

Vad kamrarna — — — sessionen förfallit.

Utskotts förberedande — — —
bordläggning begär.

§ 63.

När fråga, — — — utskottet återförvisa.

Stanna kamrarna — — — kamrarna inkomma.

Vad kamrarna — — — sessionen förfallit.

Övergångsstadgande.

Intill början av riksdagen näst efter den, under vilken den nya lydelsen av § 36 mom. 1—2, § 44, § 55 mom. 2 samt §§ 59 och 63 slutligt antagits, skola stadgandena i deras äldre lydelse alltjämt äga tillämpning.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 19 vid 1951 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 5 maj 1951.
Andra kammarens protokoll den 5 maj 1951.

4) **F ö r s l a g**

till

ändrad lydelse av § 70 mom. 1—2 riksdagsordningen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 70.

§ 70.

1. De sex fullmäktige i riksbanken, vilka enligt 72 § regeringsformen skola utses av riksdagen, väljas *å lagtima riksdag* för tiden från valet, till dess sådant val under tredje året därefter försiggått. Två av de utav riksdagen utsedde fullmäktige skola årligen avgå. Har av riksdagen utsedd fullmäktig före utgången av den bestämda tjänstgöringstiden avgått, eller har ansvarsfrihet honom vägrats, anställs val för den tid, som för honom återstår.

2. Riksdagen skall jämväl välja fullmäktige att, jämlikt särskilt reglemente, förvalta riksgäldskontorets medel och tillhörigheter. Dessa fullmäktige skola vara sju och väljas *å lagtima riksdag* för tiden från valet, till dess sådant val under tredje året därefter försiggått. Ordförande bland fullmäktige väljes särskilt. Av de övriga sex skola två årligen avgå. Har fullmäktig före utgången av den bestämda tjänstgöringstiden avgått, eller har ansvarsfrihet honom vägrats, anställs val för den tid, som för honom återstår. Då val av ordförande äger rum, utses denne före övriga fullmäktige.

1. De sex fullmäktige i riksbanken, vilka enligt 72 § regeringsformen skola utses av riksdagen, väljas för tiden från valet, till dess sådant val under tredje året därefter försiggått. Två av de utav riksdagen utsedde fullmäktige skola årligen avgå. Har av riksdagen utsedd fullmäktig före utgången av den bestämda tjänstgöringstiden avgått, eller har ansvarsfrihet honom vägrats, anställs val för den tid, som för honom återstår.

2. Riksdagen skall jämväl välja fullmäktige att, jämlikt särskilt reglemente, förvalta riksgäldskontorets medel och tillhörigheter. Dessa fullmäktige skola vara sju och väljas för tiden från valet, till dess sådant val under tredje året därefter försiggått. Ordförande bland fullmäktige väljes särskilt. Av de övriga sex skola två årligen avgå. Har fullmäktig före utgången av den bestämda tjänstgöringstiden avgått, eller har ansvarsfrihet honom vägrats, anställs val för den tid, som för honom återstår. Då val av ordförande äger rum, utses denne före övriga fullmäktige.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 23 vid 1951 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 16 maj 1951.
Andra kammarens protokoll den 16 maj 1951.

5) **Förslag**

till

a) **ändrad lydelse av §§ 4, 5 och 28 regeringsformen.***(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

§ 4.

Konungen äger att allena styra riket på det sätt, denna regeringsform föreskriver; inhänte dock, i de fall, här nedanföre stadgas, underrättelse och råd av ett statsråd, vartill Konungen kallar och utnämner kunnige, erfarne, redlige och allmänt aktade, infödde svenske medborgare *av den rena evangeliska läran*. Ej må de, som äro i rätt upp- och nedstigande skyldskap, ej heller syskon eller äkta makar på en gång vara ledamöter av statsrådet.

§ 4.

Konungen äger att allena styra riket på det sätt, denna regeringsform föreskriver; inhänte dock, i de fall, här nedanföre stadgas, underrättelse och råd av ett statsråd, vartill Konungen kallar och utnämner kunnige, erfarne, redlige och allmänt aktade, infödde svenske medborgare. Ej må de, som äro i rätt upp- och nedstigande skyldskap, ej heller syskon eller äkta makar på en gång vara ledamöter av statsrådet.

§ 5.

För särskilda — — — stiftad lag.
Departementens benämningar — —
— kungjord stadga.

För varje departement utser Konungen bland statsrådets ledamöter en chef och föredragande, Konungen obetaget att förordna annan ledamot av statsrådet att i departementschefens ställe föredraga de ärenden, Konungen bestämmer. Chefen för det departement, till vilket utrikes ärendena höra, är minister för utrikes ärendena.

§ 5.

För särskilda — — — stiftad lag.
Departementens benämningar — —
— kungjord stadga.

För varje departement utser Konungen bland statsrådets ledamöter en chef och föredragande, Konungen obetaget att förordna annan ledamot av statsrådet att i departementschefens ställe föredraga de ärenden, Konungen bestämmer. Chefen för det departement, till vilket utrikes ärendena höra, är minister för utrikes ärendena. *Om hinder för ledamot av statsrådet, vilken icke tillhör svenska kyrkan, att föredraga vissa ärenden är stadgat i 28 §.*

§ 28.

Konungen äger att i statsrådet utnämna och befordra svenske medborgare till alla de ämbeten och tjänster, högre och lägre, vilka äro av den

§ 28.

Konungen äger att i statsrådet utnämna och befordra svenske medborgare till alla de ämbeten och tjänster, högre och lägre, vilka äro av den

(Nuvarande lydelse.)

egenskap, att Konungen fullmakter därå utfärdar, dock böra vederbörande förut med förslag hava inkommit, där sådana hittills ägt rum. Konungen vare ock obetaget, att, efter vederbörandes hörande, eller uppå deras framställning, till lärarebefattningar vid universiteterna, de teologiska läraretjänsterna likväl undantagna, såsom ock till lärare- och andra beställningar vid andra inrättningar för vetenskap, slöjd eller skön konst, ävensom till läkarebefattningar, kalla och befordra även utländske män och kvinnor av utmärkt förtjänst, *de där den rena evangeliska läran bekänna*. Likaledes må Konungen kunna uti militära ämbeten nyttja utlänningar av sällsynt skicklighet, men icke till kommandanter i fästningarna. Till konsul må ock utlänning nämnas, där lön ej är med befattningen förenad.

Till prästerligt ämbete eller till annan tjänst, varmed är förenat åliggande att meddela undervisning i kristendom eller teologisk vetenskap, kan endast den utnämnas, som bekänner den rena evangeliska läran. Till alla övriga ämbeten eller tjänster, med det undantag i avseende å statsrådets ledamöter, som i 4 § stadgas, må bekännare av annan kristen troslära, ävensom av den mosaiska, kunna nämnas; dock må icke någon, som ej tillhör den rena evangeliska läran, såsom domare eller innehavare av annan tjänst deltaga i handläggning eller avgörande av fråga, som angår religionsvård, religionsundervisning eller befordringar inom den svenska kyrkan.

(Föreslagen lydelse.)

egenskap, att Konungen fullmakter därå utfärdar, dock böra vederbörande förut med förslag hava inkommit, där sådana hittills ägt rum. Konungen vare ock obetaget, att, efter vederbörandes hörande, eller uppå deras framställning, till lärarebefattningar vid universiteterna, de teologiska läraretjänsterna likväl undantagna, såsom ock till lärare- och andra beställningar vid andra inrättningar för vetenskap, slöjd eller skön konst, ävensom till läkarebefattningar, kalla och befordra även utländske män och kvinnor av utmärkt förtjänst. Likaledes må Konungen kunna uti militära ämbeten nyttja utlänningar av sällsynt skicklighet, men icke till kommandanter i fästningarna. Till konsul må ock utlänning nämnas, där lön ej är med befattningen förenad.

Konungen fäste, vid alla befordringar, avseende endast å de sökandes förtjänst och skicklighet, men icke på deras börd. *Till prästerlig befattning inom svenska kyrkan må ej annan utnämnas än den som bekänner kyrkans lära. Medför annan befattning skyldighet att undervisa i kristendom eller teologisk vetenskap, skall Konungen taga den hänsyn till de sökandes trosåskådning, som därav må påkallas. Befattningshavare, som ej tillhör svenska kyrkan, må icke deltaga i avgörande av mål eller ärende, som angår kyrkans religionsvård eller religionsundervisning, utövning av prästämbetet, befordring eller ämbetsansvar inom kyrkan. I fråga om statsrådets ledamöter skall dock sådant hinder icke gälla för annan än föredraganden.*

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Kvinna må — — — 87 § 2 mom. stadgar.

Kvinna må — — — 87 § 2 mom. stadgar.

Konungen fäste vid alla befordringar avseende endast å de sökandes förtjänst och skicklighet, men icke på deras börd. Varje departementschef skall föredraga och expediera alla ärenden rörande befordringar, förordnanden, tjänstledighet och avsked, till och ifrån ämbeten och tjänster vid de verk och stater, som under departementet höra.

Varje departementschef skall föredraga och expediera alla ärenden rörande befordringar, förordnanden, tjänstledighet och avsked, till och ifrån ämbeten och tjänster vid de verk och stater, som under departementet höra.

Jämför *Hänvisning* nedan å denna sida.

b) ändrad lydelse av 7 kap. 4 § tryckfrihetsförordningen.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

4 §.

4 §.

Med beaktande av det i 1 kap. angivna syftet med en allmän tryckfrihet skall såsom otillåtet yttrande i tryckt skrift anses sådan enligt lag straffbar framställning som innefattar:

Med beaktande av det i 1 kap. angivna syftet med en allmän tryckfrihet skall såsom otillåtet yttrande i tryckt skrift anses sådan enligt lag straffbar framställning som innefattar:

1. högförräderi, förövat — — — eller trosbekännelse;

1. högförräderi, förövat — — — eller trosbekännelse;

11. skymfande av sådant som av kyrkan eller *erkänt* trossamfund hålles heligt;

11. skymfande av sådant som av *svenska kyrkan* eller *annat, här i riket verksamt* trossamfund hålles heligt;

12. förfarande, som — — — missfirmlig gärning.

12. förfarande, som — — — missfirmlig gärning.

Hänvisning till punkt 5) a) och b): Kungl. Maj:ts proposition nr 100 till 1951 års riksdag.
Särskilda utskottets utlåtande nr 1 vid 1951 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 19 maj 1951.
Andra kammarens protokoll den 19 maj 1951.

6) **Förslag**

till

ändrad lydelse av 12 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen.*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

1 §.

1 §.

Tryckfrihetsmål upptagas av rådhusrätt i stad som är säte för länsstyrelse eller, om rådhusrätt ej finnes i staden, av den rådhusrätt inom länet, som enligt Konungens förordnande är behörig att upptaga sådana mål. Förekommer anledning att även annan rådhusrätt inom länet skall äga upptaga tryckfrihetsmål, äger Konungen förordna därom.

Tryckfrihetsmål upptagas av rådhusrätt i stad som är säte för länsstyrelse eller, om rådhusrätt ej finnes i staden, av den rådhusrätt inom länet, som enligt Konungens förordnande är behörig att *för länet* upptaga sådana mål. Förekommer anledning att även annan rådhusrätt inom länet skall äga upptaga tryckfrihetsmål, äger Konungen förordna därom.

Finnes ej rådhusrätt inom länet, äger Konungen utse rådhusrätt utom länet att för länet upptaga tryckfrihetsmål.

Till tryckfrihetsmål — — — i 9 kap. 5 §.

Till tryckfrihetsmål — — — i 9 kap. 5 §.

Hänvisning: Kungl. Maj:ts proposition nr 183 till 1952 års riksdag.
Konstitutionsutskottets utlåtande nr 17 vid 1952 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 7 maj 1952.
Andra kammarens protokoll den 7 maj 1952.

7) **Förslag**

till

ändrad lydelse av § 53 riksdagsordningen.*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

§ 53.

§ 53.

Ej må riksdagen eller kamrarna i Konungens närvaro över något ämne rådpläga eller besluta.

Ej må riksdagen eller kamrarna i Konungens närvaro över något ämne rådpläga eller besluta; *ej heller må omyndig Konungs förmyndare övervara kamrarnas överläggningar eller beslut.*

*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

Uti vardera kammaren äga statsrådets ledamöter tillträde, med rättighet att deltaga i överläggningarna men ej i besluten, där de ej äro ledamöter av kammaren. *Dock må ej statsrådets ledamöter i de fall, då dem enligt regeringsformen uppdraget är att riksstyrelsen föra, ej heller omyndig Konungs förmyndare övervara kamrarnas överläggningar eller beslut.*

Uti vardera kammaren äga statsrådets ledamöter tillträde, med rättighet att deltaga i överläggningarna men ej i besluten, där de ej äro ledamöter av kammaren.

I mål, — — — beslutet, övervara.

I mål, — — — beslutet, övervara.

Hänvisning: Kungl. Maj:ts proposition nr 198 till 1952 års riksdag.
Konstitutionsutskottets utlåtande nr 18 vid 1952 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 7 maj 1952.
Andra kammarens protokoll den 7 maj 1952.

8) F ö r s l a g

till

ändrad lydelse av § 13 och § 15 mom. 2—3 riksdagsordningen.

*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

§ 13.

§ 13.

Andra kammarens ledamöter skola till *ett antal* av tvåhundra-trettio väljas för en tid av fyra år, räknade från och med januari månads början året näst efter det, under vilket valet skett.

Andra kammarens ledamöter skola till *antalet vara* tvåhundra-trettio *eller det högre tal, som föranledes av stadgandet i 15 § 3 mom.* De skola väljas för en tid av fyra år, räknade från och med januari månads början året näst efter det, under vilket valet skett.

(Nuvarande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

§ 15.

§ 15.

2. För valkrets, vars folkmängd ej uppgår till fullt tre tvåhundra-tiondelar av rikets folkmängd, väljas dock tre riksdagsmän.

3. Därest det antal riksdagsmän, som med tillämpning av *stadgandena* i 1 och 2 mom. bör utses, icke uppgår till tvåhundra-trettio, skola, för ernående av detta antal, de valkretsar, vilkas folkmängd mest överskjuter de tal, som enligt 1 mom. äro bestämmande för riksdagsmännens antal inom valkretsarna, var för sig i ordning efter överskottens storlek vara berättigade att välja ytterligare en riksdagsman. Äro överskottstalen lika för två eller flera valkretsar, avgöres, där så är nödigt, företrädet genom lottning på sätt i 6 § 6 mom. är stadgat.

2. Därest det antal riksdagsmän, som med tillämpning av *stadgandet* i 1 mom. bör utses, icke uppgår till tvåhundra-trettio, skola, för ernående av detta antal, de valkretsar, vilkas folkmängd mest överskjuter de tal, som enligt *samma* mom. äro bestämmande för riksdagsmännens antal inom valkretsarna, var för sig i ordning efter överskottens storlek vara berättigade att välja ytterligare en riksdagsman. Äro överskottstalen lika för två eller flera valkretsar, avgöres, där så är nödigt, företrädet genom lottning på sätt i 6 § 6 mom. är stadgat.

3. Uppgår det antal riksdagsmän, som enligt 1 och 2 mom. bör utses i en valkrets, antingen icke till tre eller ock till minst tre men ej fem, skall antalet ökas, i förra fallet till tre och i senare fallet till fem.

Hänvisning: Kungl. Maj:ts proposition nr 175 till 1952 års riksdag.
Konstitutionsutskottets utlåtande nr 22 vid 1952 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 17 maj 1952.
Andra kammarens protokoll den 17 maj 1952.

9) **Förslag**

till

ändrad lydelse av § 36 mom. 6 riksdagsordningen.*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

§ 36.

§ 36.

6. Ej må statsrådsledamot, justitieråd eller regeringsråd i utskott eller val till utskott delta, dock att beträffande utrikesutskottet gäller vad i § 37 mom. 2 sägs.

6. Statsrådsledamot må ej delta i val till konstitutionsutskott; ej heller må förutvarande statsrådsledamot delta i det val till konstitutionsutskott, som följer närmast efter hans avgång.

Ej må statsrådsledamot, justitieråd eller regeringsråd i utskott delta, dock att beträffande utrikesutskottet gäller vad i § 37 mom. 2 sägs.

Ej heller — — — mom. 2 förmäles.

Ej heller — — — mom. 2 förmäles.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets utlåtande nr 25 vid 1952 års riksdag.
Första kammarens protokoll den 23 maj 1952.
Andra kammarens protokoll den 29 maj 1952.

10) **Förslag**

till

ändrad lydelse av § 55 mom. 1 riksdagsordningen.*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

§ 55.

§ 55.

1. Motion må — — — till handa.
Motion, som — — — till handa.

1. Motion må — — — till handa.
Motion, som — — — till handa.

Har behandlingen av proposition uppskjutits till höstsession, må motion, som föranledes av propositionen, väckas sist vid höstsessionens första sammanträde.

Har behandlingen av proposition uppskjutits till höstsession, må motion, som föranledes av propositionen, väckas sist dagen efter höstsessionens början.

Vad i — — — delgives kammaren.

Vad i — — — delgives kammaren.

*(Nuvarande lydelse.)**(Föreslagen lydelse.)*

I frågor, — — — session pågår.
 Motion bör — — — beskaffenhet
 sammanföras.

I frågor, — — — session pågår.
 Motion bör — — — beskaffenhet
 sammanföras.

Hänvisning: Konstitutionsutskottets betänkande nr 29 vid 1952 års riksdag.

Första kammarens protokoll den 27 maj 1952.

Andra kammarens protokoll den 29 maj 1952.

Stockholm den 3 februari 1953.

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Karl August Johanson, Gustav Emil Andersson, Englund, Herlitz, Lindén, Hällgren, Fritiof Karlsson, Sandberg och Boman; samt

från andra kammaren: herrar Hallén, Pettersson i Norregård, von Friesen, Norén, Swedberg, Spångberg, Nordkvist i Kalmar, Gustafsson i Bogla, fru Svedberg och herr Nilsson i Göingegården.